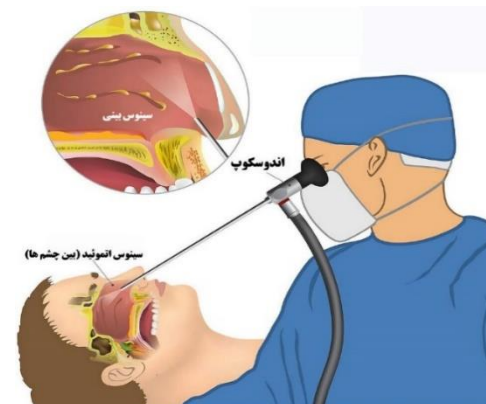

آندوسکوپی سینوس

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت
تایید کننده: کمیته آموزش بیمار
تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

"ارتباط با ما"

تلفن تماس: ۰۳۵۳-۳۱۲۲۲۳۰

ایمیل: ۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

آدرس اینترنتی: rahnemoon.ssu.ac.ir

❖ شرح روش

آندوسکوپی سینوس و بینی روشی تشخیصی- درمانی است که از طریق وارد کردن لوله‌ای باریک به درون سینوس‌ها و بینی انجام می‌گیرد. بیشتر جراحی‌هایی که قبلاً با برش‌های خارجی و با بیهوشی عمومی بیمار انجام می‌شدند، امروزه با آندوسکوپ به نتیجه دلخواه می‌رسند. در روش جراحی آندوسکوپی، می‌توان برخی از تومورها را از بینی و با دید آندوسکوپ و با وسایل ظریف خارج کرد. در این صورت احتمال صدمه به بافت مغزی کاهش می‌یابد. آندوسکوپی سینوسی دو کاربرد عمده دارد که عبارتند از: آندوسکوپی تشخیصی و آندوسکوپی درمانی

❖ دلایل انجام

آندوسکوپی تشخیصی:

- ✓ بسیاری از بیماری‌های بینی به ویژه بیماری‌های مخاطی که در سی.تی.اسکن و ام.آر.آی تشخیص داده نمی‌شود، به راحتی با آندوسکوپ قابل تشخیص است.
- ✓ آندوسکوپی بینی و سینوس در تشخیص سینوزیت، تورم مخاط و حساسیت، تومورهای بینی، جسم خارجی، علل خونریزی بینی، وجود پولیپ، بزرگی آدنوئید یا لوزه سوم، نشت مایع مغزی، بررسی اختلال بویایی، بررسی علل گرفتگی گوش، بررسی علل سردرد و بررسی علل بوی بد دهان کاربرد دارد.

آندوسکوپی درمانی:

- ✓ سینوزیت‌های مزمن مقاوم به درمان طبی، سینوزیت راجعه
- ✓ درمان تومورهای خوش‌خیم و بدخیم سینوس مانند سرطان سینوس. با آندوسکوپ امکان دید مناسب حاشیه تومور وجود داشته و می‌توان تومور را به دقت و بدون صدمه به ساختمان‌های مجاور مانند چشم و مغز خارج کرد.
- ✓ جراحی تومورهای قاعده جمجمه: دسترسی به تومورهای قاعده جمجمه بسیار سخت و پر عارضه است. این تومورها در قسمت پایینی مغز و در فضای بین جمجمه و بینی یا جمجمه و گوش قرار می‌گیرند.
- ✓ ترمیم نشت مایع مغزی نخاعی: به طور طبیعی بین مغز و فضای بینی ارتباطی وجود ندارد. گاهی به علت ضربه، تومور یا به صورت خودبخود بین مغز و فضای بینی ارتباطی باز می‌شود و مایع مغزی نخاعی از راه بینی خارج می‌شود. در بسیاری از این بیماران می‌توان از راه بینی و با کمک آندوسکوپ و بدون نیاز به باز کردن مغز، سوراخ بین بینی و مغز را ترمیم کرد.
- ✓ پولیپ‌های بینی
- ✓ برداشتن فشار از روی چشم و عصب بینایی که به دلیل پرکاری تیروئید ایجاد شده است.

❖ مزایای این روش

- ✓ انجام آندوسکوپی سینوس مزایای زیر را در بر دارد:
- ✓ یکی از ویژگی‌های عمل آندوسکوپ در مقایسه با روش‌های تصویر برداری رادیولوژی، عدم نیاز به پرتوهای مضر است. لذا بدون نگرانی و به کرات حتی در خانم‌های باردار قابل استفاده است.
- ✓ در آندوسکوپی سینوس، بافت آسیب کمتری می‌بیند.
- ✓ درد و تورم آن کمتر از روش متداول قدیمی است.
- ✓ طول دوره درمان و اقامت در بیمارستان کاهش می‌یابد.
- ✓ در روش آندوسکوپی، نیازی به برش و رسیدن به سینوس مربوطه نیست.

❖ فعالیت

- ✓ پس از انجام آندوسکوپی لازم است فعالیت خود را به صورت زیر برنامه‌ریزی نمایید:
- ✓ برای حداقل یک هفته بعد از جراحی از حضور در محیط کار اجتناب نمایید.
- ✓ از خم شدن، زور زدن یا بلند کردن اجسام سنگین تا دو هفته بعد از عمل اجتناب نمایید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ ۲ روز بعد از عمل جهت خروج تامپون بینی
- ✓ در صورت احساس خونریزی و بلع خون، سردرد شدید و تغییرات بینایی مانند تاری دید

- ✓ بیشتر سینوس‌ها، در هنگام تولد نوزاد تشکیل نشده است. سینوس‌ها به تدریج ایجاد و بزرگ می‌شوند و افزایش حجم آنها تا سن بلوغ نیز ادامه پیدا می‌کند، بنابراین بهتر است تا پس از بلوغ، عمل جراحی سینوس به تاخیر افتد.

❖ اقدامات بعد از عمل

- ✓ بعد از انجام آندوسکوپی اقدامات زیر را انجام دهید:
- ✓ به پشت بخوابید (سر بالاتر از بدن) و از خوابیدن به شکم پرهیز نمایید و تا ۷ روز سر را بالاتر از بدن قرار دهید.
- ✓ در چندین روز بعد از جراحی کمی درد و فشار در ناحیه بینی طبیعی است.
- ✓ در بینی ممکن است تامپون یا پانسمانی گذاشته شود که بعد از ۴۸ ساعت توسط پزشک معالج خارج می‌شود.
- ✓ ۲-۳ هفته بعد از جراحی مقداری ترشح و گرفتگی بینی وجود دارد.
- ✓ از فین کردن تا دو هفته یا بیشتر اجتناب نمایید.
- ✓ از سیگار کشیدن جداً پرهیزید.

- ✓ در آوردن جسم خارجی
- ✓ کنترل خونریزی از بینی

❖ عوارض احتمالی

انجام این اقدام عوارض را به صورت زیر جهت بیمار در بر خواهد داشت:

- ✓ خونریزی
- ✓ آسیب به چشم
- ✓ دوبینی و کوری
- ✓ نشت مایع مغزی - نخاعی
- ✓ آسیب مستقیم مغز

❖ روش انجام

- ✓ آندوسکوپی تشخیصی تحت بی‌حسی موضعی و بدون نیاز به بیهوشی عمومی و به صورت سرپایی در مطب یا درمانگاه قابل انجام است
- ✓ در بسیاری از موارد در کودکان نیز می‌توان به صورت سرپایی آن را انجام داد. انجام این روش بین ۵ تا ۱۰ دقیقه طول می‌کشد.
- ✓ آندوسکوپی درمانی سینوس بیشتر در اتاق عمل، تحت بی‌حسی موضعی یا بیهوشی عمومی بوده و با توجه به نوع عمل زمان انجام عمل جراحی متفاوت می‌باشد.
- ✓ قرار دادن لوله آندوسکوپ در بینی، می‌تواند ته حلق را تحریک کند و حالت و احساس ناخوشی را ایجاد کند.